

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΝΕΩΤΕΡΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Συνοπτική έκθεσις πεπραγμένων τοῦ ἔτους 1980

1. Συνεχίσθη ἡ μικροφωτογράφησις ἐγγράφων ἀποκειμένων εἰς ξένα κρατικά ἀρχεῖα καὶ ἀφορῶντων εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ νεωτέρου ἑλληνισμοῦ. Παρελήφθησαν, κατεγράφησαν καὶ εὐρετηριάσθησαν : α') μικροταινίαι 41 φακέλων ἐγγράφων ἀποτελούντων τὴν ἀλληλογραφίαν τοῦ Γαλλικοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν μετὰ τῆς ἐν Ἀθήναις Γαλλικῆς Πρεσβείας (1850 - 1853), τοῦ ἐν Ἀθήναις Γαλλικοῦ Προξενείου (1797 - 1914), τοῦ ἐν Σύρῳ Γαλλικοῦ Προξενείου (1848 - 1859), τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Γαλλικῆς Πρεσβείας (1911 - 1914) καὶ μετὰ γαλλικῶν προξενείων εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν Αὐτοκρατορίαν (1830 - 1901). β') μικροδελτία 129 φακέλων ἐγγράφων ἀποτελούντων τὴν ἀλληλογραφίαν τοῦ Foreign Office μετὰ τῆς ἐν Ἀθήναις Βρεταννικῆς Πρεσβείας κατὰ τὰ ἔτη 1945 - 1946. γ') μικροταινίαι 17 φακέλων ἐγγράφων ἀποτελούντων τὴν ἀλληλογραφίαν τῶν εἰς τὰς Ἰονίους Νήσους βρεταννικῶν ἀρχῶν μετὰ τοῦ Colonial Office, καθὼς καὶ μετ' ἄλλων ὑπηρεσιῶν ἢ ἰδιωτῶν κατὰ τὰ ἔτη 1818 - 1821 καὶ 1828 - 1832.

2. Συνεχίσθη ἡ λεπτομερὴς ἀποδελτίωσις τῆς μικροφωτογραφηθείσης ἀλληλογραφίας τοῦ Foreign Office μετὰ τῆς Βρεταννικῆς Πρεσβείας καὶ τῶν βρεταννικῶν προξενείων ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὰ ἔτη 1827 - 1905 (σειρὰ F. O. 32, φάκελοι 770) διὰ συντάξεως κατ' ἐγγραφοὺς ἐπιτομῶν προοριζομένων νὰ ἀποτελέσουν πολύτομον δημοσίευμα εἰς τὴν σειρὰν «Μνημεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας». Εἰδικώτερον : συνεχίσθη ἡ σύνταξις τῶν ἐπιτομῶν αἱ ὁποῖαι ἀφοροῦν εἰς ἐγγραφα τῶν ἐτῶν 1836 - 1837 καὶ 1838 - 1839, θὰ ἀποτελέσουν δὲ ἀντιστοίχως τοὺς τόμους Γ' καὶ Δ' τοῦ δημοσιεύματος, καὶ ἤρχισεν ἡ σύνταξις τῶν ἐπιτομῶν αἱ ὁποῖαι ἀφοροῦν εἰς ἐγγραφα τῶν ἐτῶν 1842 - 1844, θὰ ἀποτελέσουν δὲ τὸν ΣΤ' τόμον τοῦ δημοσιεύματος.

3. Συνεχίσθη ἡ ἐπεξεργασία τῶν ἐγγράφων τῶν τόμων Α' καὶ Β' τοῦ ὑπὸ τοῦ Κέντρου προγραμματισθέντος δημοσιεύματος εἰς τὸ ὁποῖον θὰ περιληφθοῦν *in extenso* αἱ ἐκθέσεις τοῦ ἐν Πρεβέξῃ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἀγγλίας William Meyer περὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι γεγονότων κατὰ τὰ ἔτη 1819 - 1832.

4. Ὁλοκληρωθείσης τῆς ἐπεξεργασίας τοῦ πρὸς ἔκδοσιν ὑλικοῦ τοῦ ἀρχείου Ἰωάννου Κωλέττη τὸ ὁποῖον θὰ ἀποτελέσῃ τὸν τόμον Α' τῆς προγραμματισθείσης ἐκδόσεως τοῦ ἀρχείου, ἤρχισεν ἡ διαδικασία διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ τόμου τούτου.

5. Συνεχίσθη ἡ μελέτη καὶ ὁ σχολιασμὸς ἐπιστολῶν καὶ ἄλλων ἐγγράφων τοῦ Ἀλεξάνδρου Ρίζου Ραγκαβῆ τῆς περιόδου 1876 - 1878, ἀποτελούντων μέρος

του̐ εἰς τὸ Κέντρον ἀποκειμένου ἀρχείου τῆς οἰκογενείας Ραγκαβῆ καὶ προοριζομένων νὰ ἐκδοθοῦν ὑπὸ τοῦ Κέντρου.

6. Συνετάχθη προσωρινὸς περιγραφικὸς κατάλογος τῆς κατὰ τὸ 1979 εἰσαχθείσης εἰς τὸ Κέντρον συλλογῆς ἐγγράφων (1807-1854) ἀναφερομένων εἰς τὸν Διονύσιον Σολωμὸν καὶ τὴν οἰκογένειαν αὐτοῦ.

7. Συνεχίσθη ἡ προγραμματισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Κέντρου μικροφωτογράφησις τοῦ ἀρχείου τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Ἀλεξανδρείας (Αἰγύπτου). Ἐμικροφωτογραφήθησαν κατὰστικα ἀλληλογραφίας καὶ ἐγγραφα 42.000 περίπου σελίδων τῆς περιόδου 1853-1950.

8. Συνεχίσθη ἡ σύνταξις Ὀδηγοῦ ὑπὸ μορφήν ἐπιτομῶν κατὰ φάκελον τῶν ἀρχείων τῶν γερμανικῶν στρατιωτικῶν μονάδων αἱ ὁποῖαι ἔδρασαν ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὸν ἑλληνογερμανικὸν πόλεμον καὶ τὴν ἐπακολουθήσασαν κατοχὴν (1941-1944). Μικροταινίαι τῶν ὡς ἄνω ἀρχείων εὐρίσκονται εἰς τὸ Κέντρον.

9. Συνεχίσθη ἡ σύνταξις «χρονολογικῆς ἀναγραφῆς» τῶν γεγονότων τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου τὰ ὁποῖα διεδραματίσθησαν ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐν Ἑλλάδι, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐκτὸς αὐτῆς (εἰς Μ. Ἀνατολήν, Ἀγγλίαν, Ἰταλίαν, Ν. Ἀφρικὴν κ.λπ.), εἶχον ὅμως ἄμεσον σχέσιν μὲ τὸν ἑλληνισμόν. Ἡ ἐργασία στηρίζεται εἰς ἀρχεῖακὸν ὕλικὸν καὶ ἄλλας ἀνεκδότους ἢ ἐκδιδομένας πηγάς.

10. Συνεχίσθη ὁ καταρτισμὸς ἱστορικῆς βιβλιογραφίας περὶ τοῦ νεωτέρου ἑλληνισμοῦ ἀπὸ τοῦ 1800 καὶ ἐξῆς διὰ συντάξεως δελτίων κατὰ συγγραφεῖς καὶ εὐρετηρίου ἀπὸ ἀπόψεως ὀνοματολογικῆς, πραγματολογικῆς καὶ χρονολογικῆς.

11. Κατὰ τὸ 1980 ἐπραγματοποιήθησαν ἕξ συνεδριάσεις τοῦ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κέντρου κατὰ τὰς ὁποίας συνεζητήθησαν μεθοδολογικὰ καὶ ἄλλα θέματα σχετικὰ μὲ τὴν δρᾶσιν τοῦ Κέντρου καὶ γενικώτερον τὴν ἱστορικὴν ἔρευναν.

12. Παρελήφθησαν οἱ τόμοι 10-12 (σφ. 3139) τοῦ χειρογράφου ἡμερολογίου τοῦ Σκώτου ζωγράφου καὶ περιηγητοῦ James Skene, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν δωρεὰν τοῦ ἀειμνήστου Ἀλεξάνδρου Ρίζου Ραγκαβῆ (1880-1972) πρὸς τὸ Κέντρον. Οἱ ὡς ἄνω τόμοι τοῦ ἡμερολογίου Skene περιέχουν σπουδαιοτάτας πληροφορίας διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα κατὰ τὴν περίοδον 1838-1845, ὡς καὶ καλλιτεχνικὰ σχέδια.

13. Παρελήφθη τὸ ἀρχεῖον τοῦ ἀειμνήστου Ἀλεξάνδρου Ρίζου Ραγκαβῆ (1880-1972), τὸ ὁποῖον οὗτος εἶχε δωρίσει εἰς τὸ Κέντρον. Τὸ ἀρχεῖον τοῦτο περιλαμβάνει ἐγγραφα, ἀποκόμματα ἐφημερίδων, φωτογραφίας κ.λπ. τῶν περιόδων 1906-1912, 1920-1922 καὶ 1933-1941 κατὰ τὰς ὁποίας ὁ Ραγκαβῆς διετέλεσεν ἀντιστοίχως Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Ὑπάτου Ἀρμοστοῦ Κρήτης καὶ ἀκο-

λούθως Πράκτωρ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν νῆσον, Ἐπιτετραμμένος τῆς Ἑλλάδος εἰς Λονδῖνον καὶ Πρέσβυς τῆς χώρας εἰς Βερολῖνον.

14. Εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Κέντρου εἰσήχθησαν 202 δημοσιεύματα πλὴν τῶν περιοδικῶν, συνεχίσθη δὲ ἡ σύνταξις δελτιοκαταλόγου αὐτῆς κατὰ συγγραφεῖς καὶ καθ' ὕλην.

15. Κατὰ τὸ 1980 ἐτέθη εἰς τὴν διάθεσιν ἐρευνητῶν ἀσχολουμένων μετὰ τὴν σύνταξιν διδακτορικῶν διατριβῶν καὶ ἄλλων ἱστορικῶν καὶ φιλολογικῶν μελετῶν ὕλικὸν ἐκ τοῦ ἀρχείου τῆς οἰκογενείας Ρίζου Ραγκαβῆ, ὡς καὶ ὕλικὸν ἐκ τῶν ἀγγλικῶν, γαλλικῶν, ἀμερικανικῶν, γερμανικῶν καὶ ἰταλικῶν ἀρχείων τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται εἰς τὸ Κέντρον ὑπὸ μορφήν μικροταινιῶν.

16. Οἱ κάτωθι συντάκται τοῦ Κέντρου μετέσχον εἰς τὸ ἐν Πάτραις συνεληθὸν Β' Συνέδριον Πελοποννησιακῶν Σπουδῶν (25 - 31 Μαΐου 1980) καὶ προέβησαν εἰς τὰς ἀντιστοιχῶς ἀναφερομένας ἀνακοινώσεις : κ. Β. Πλαγιανάκου - Μπεκιάρη, «Ἡ Πελοπόννησος κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 19ου αἰῶνος (παραγωγή - οἰκονομία - ἐμπόριον)» κ. Ἄ. Στεργέλλης, «Ἡ ἐκπαίδευσις τῆς Πελοποννήσου κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν» δεσποινίς Ἑλ. Μπελιᾶ, «Παραγωγή καὶ ἐμπόριον τῆς Πελοποννήσου κατὰ τὸ τελευταῖον τέταρτον τοῦ 19ου αἰῶνος (πληροφορία τοῦ Ἀμερικανικοῦ Προξενείου Πατρῶν)» κ. Εὐθ. Σουλογιάννης, «Πελοποννήσιοι ἀπόδημοι εἰς τὴν Αἴγυπτον (XIX - XX αἰών)». Ἐπίσης οἱ ἐξῆς συντάκται τοῦ Κέντρου μετέσχον εἰς τὸ ἐν Βόλφ καὶ Λαρίση Β' Διεθνὲς Συνέδριον Θεσσαλικῶν Σπουδῶν (17 - 21 Σεπτεμβρίου) καὶ προέβησαν ἀντιστοιχῶς εἰς τὰς ἀκολούθους ἀνακοινώσεις : δεσποινίς Ἑλ. Μπελιᾶ, «Ὁ Παῦλος Μελάς εἰς τὴν Λάρισαν. Ἀπὸ τὰς ἀναμνήσεις τοῦ ἱατροῦ Μ. Σάπκα» καὶ κ. Εὐθ. Σουλογιάννης, «Θεσσαλοὶ ἀπόδημοι εἰς τὴν Αἴγυπτον (XIX - XX αἰών)». Ὁ κ. Σουλογιάννης παρηκολούθησεν ἐπίσης κατ' Αὐγούστον τοῦ τρέχοντος ἔτους εἰς Βουκουρέστι : τὸ 15ον Διεθνὲς Συνέδριον Ἱστορικῶν Ἐπιστημῶν τὰς ἐργασίας τῆς Διεθνοῦς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἱστορίας τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου καὶ τὸ Συμπόσιον μετὰ θέμα τὴν προπαγάνδαν κατὰ τὸν Β' Παγκόσμιον Πόλεμον, τὸ ὁποῖον ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τὴν ὡς ἄνω Διεθνή Ἐπιτροπὴν εἶχεν ὀργανώσει ἡ Ρουμανικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Ἱστορίας τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Ἀθῆναι 12 Δεκεμβρίου 1980

Ἡ Διευθύνουσα

Β. Πλαγιανάκου - Μπεκιάρη